

ОСОБЛИВОСТІ І ПРИЗНАЧЕННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ РОБОТИ МЕНЕДЖЕРІВ ПІДПРИЄМСТВА

Брусков Р.О., здобувач вищої освіти,

bruskovruslan@gmail.com

Качуровський О.Д., здобувач вищої освіти,

kachurovskisasha@gmail.com

*Науковий керівник: Ачкасова Л.М., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній
університет*

Зараз в Україні зростає інтерес до якості менеджменту. Причому поширена думка, що український менеджмент дуже далекий від сучасних вимог. Всі аналітики сходяться в думці, що процвітання компанії залежить від топ-менеджерів - наскільки добре вони працюють, настільки буде успішною компанія.

Під оптимізацією розуміють процес вибору найкращого варіанту з усіх можливих. З погляду інженерних розрахунків методи оптимізації дозволяють вибрати найкращий варіант конструкції, найкращий розподіл ресурсів і т. п.

У процесі вирішення задачі оптимізації зазвичай необхідно знайти оптимальні значення деяких параметрів, що визначають дану задачу.

Можна виділити два типи завдань оптимізації - безумовні і умовні. Безумовна задача оптимізації полягає у знаходженні максимуму або мінімуму дійсної функції від дійсних змінних та визначенні відповідних значень аргументів на деякій множині n -мірного простору.

Умовні задачі оптимізації, або завдання з обмеженнями, - це такі, при формулюванні яких задаються деякі умови (обмеження). Ці обмеження задаються сукупністю деяких функцій, задовольняють рівнянням або нерівностям.

Оптимізація в управлінні - це процес удосконалення, поліпшення, здійснення більш доцільною організацію управлінської і виконавської праці. Оптимізація ґрунтується на вдосконаленні управління, що забезпечує очікуваний рівень ефективності розвитку підприємства в інтересах суспільства з урахуванням існуючих, в даний момент умов із додержанням чинних законів організаційних систем і з урахуванням продуктивних сил суспільства в цілому.

Крім того, на оптимізацію впливають виробничі відносини конкретного підприємства з урахуванням форми власності. Оптимізація управління включає соціально-економічні, організаційно-технічні, соціально-психологічні, інформаційно-комунікаційні, санітарно-гігієнічні та комплексні заходи.

Проблема оптимізації роботи персоналу є багатогранною і включає в себе наступні проблеми: психологічного клімату в організації, мотивації персоналу, взаємовідносин в колективі, ефективності оргструктури, стандартів у роботі та критерії її ефективності, посадових інструкцій і розподілу функцій, ситуаційного управління персоналом.

Оптимізація організаційної діяльності є процесом, який забезпечує більш якісний стан системи підприємства за рахунок чіткої організації виробничої діяльності, використання інноваційних заходів в усіх підрозділах підприємства, включаючи апарат управління. Крім того, поліпшення умов праці та творчий підхід до вирішення поставлених завдань також позитивно впливають на процес оптимізації організаційної діяльності.

Типовий процес раціоналізації, як правило, включає чотири етапи, які пов'язані із формуванням мети, аналізом існуючої ситуації, виявленням проблем та розробкою конкретних заходів.

Прискорена розробка нових видів продукції і нових послуг в умовах конкуренції, систематичне впровадження нових методів організації та управління підприємством в цілому і виробництвом на основі новітніх інформаційних технологій являються факторами, що викликають необхідність проведення структурної перебудови підприємства.

Фундаментальним елементом організаційної системи є її структура. Структура підприємства - це сукупність окремих елементів і їх взаємозв'язок один з одним, який проявляється у виробництві, обміні, розподілі та споживанні. Одним із складових елементів такої системи є апарат управління, що характеризується власною структурою.

В даний час можна виділити три основні напрямки формування організаційних структур управління організацією: функціональний, системно-цільовий та інформаційний.

Слабким місцем функціонального підходу є визначення конкретних функцій управління, що пояснюється відсутністю в діючих нормативно-методичних матеріалах чітких визначень понять

«операція управління», «функція управління» та відсутністю критеріїв їх виділення.

Ще одним серйозним недоліком цього підходу є слабка адаптація структур, що були створені до постійно змінюваних умов виробничо-господарської діяльності, а також складність координації діяльності функціональних підрозділів, які відносяться до одного рівня управління.

Найважливішою рисою системно-цільового підходу до створення організаційних структур є орієнтація на розвиток системи в цілому, а не на окремо взяті елементи структури підприємства. Цей підхід передбачає формування системи цілей підприємства, відповідно до яких реалізуються функції управління. Для кожної мети створюється підрозділ, який організаційно забезпечує її досягнення.

У цьому випадку формування складу підрозділів апарату управління, визначення їх зв'язків і відносин, підпорядкованості та виконуваних функцій є центральною проблемою при проектуванні оргструктури управління.

Недоліками системно-цільового підходу до формування оргструктур управління, які знижують ефективність його застосування є відсутність чітко сформульованих критеріїв декомпозиції цілей і алгоритму переходу від цілей виробничої системи до цілей управління підприємством.

Інформаційний підхід до проектування організаційних структур базується на схемах інформаційних потоків у системі управління. Інформаційна система підприємства та його організаційна структура управління мають органічний взаємозв'язок. Об'єктивні потоки інформації, їх обсяг і характер зумовлюють склад і взаємодію структурних підрозділів. Коли виникають проблеми з передачею інформації (технічні, семантичні та економічні), то це викликає ускладнення в самій структурі. Це проявляється в зниженні відповідальності керівників і виконавців, в дублюванні функцій, в порушенні ритму функціонування системи управління.

За основу інформації в інформаційному підході беруться документи і відомості, які створюються підрозділами системи управління. При обстеженні існуючої системи управління інформація записується в стандартні анкети, матричні моделі, які відображатимуть рух документів.

Сформовані організаційні структури підприємства в сучасних економічних умовах вважаються ефективними, якщо задовольняють наступним умовам:

1. Орієнтація на єдині цілі всіх організаційних елементів.
2. Конкретність цілей та визначення реальних результатів діяльності кожного організаційного елемента.
3. Підтримка виробничо-комерційної ініціативи та інноваційних заходів за допомогою організаційних можливостей структури.
4. Дотримання керівними працівниками і виконавцями принципу особистої відповідальності за конкретні результати діяльності підприємства, видів робіт та його підрозділів.
5. Забезпечення достатнього рівня децентралізації управління для підтримки організаційної та економічної свободи в досягненні цілей.

Зважаючи на визначені умови, можна дати рекомендації щодо побудови оптимальної оргструктури. В її основі мають бути великі функціональні блоки, які об'єднують відповідні структурні підрозділи. Комерційний директор може керувати маркетинговим блоком і/або блоком забезпечення матеріальними ресурсами і збутом продукції. Під керівництвом фінансового директора можуть знаходитися фінансово-економічний блок та/або блок перспективного розвитку. Технічний директор підприємства може керувати виробничим блоком та/або блоком вдосконалення виробництва. Директор з управління персоналом має керувати відповідним блоком управління персоналом.

Таким чином, в розглянутих особливостях оптимізації праці менеджерів підприємства особлива увага приділяється саме оптимізації організаційної структури управління. Цей напрямок охоплює питання створення ефективної структури з дотриманням певних умов.

Література.

1. Боркова Н.В. Оцінювання результатів діяльності менеджерів промислового підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами». Харків, 2015. 19 с.
2. Осовська Г.В., Осовський О.А. Основи менеджменту. Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2016. 664 с.
3. Критерії ефективності труда менеджера [Електронний ресурс]. URL: <http://www.br.com.ua/kurs/Managment/28865-7.html>.